

22/10 /2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Του Κυριάκου Βελόπουλου, Προέδρου Κόμματος, Βουλευτή Λάρισας

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ.Νικόλαο Παναγιωτόπουλο

Θέμα : « Δημοσιεύματα επικαλούνται καταγραφές της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ. Υπόνοιες για σοβαρές παρατυπίες στην ανάδειξη αναδόχων και αναντιστοιχία αριθμού γευμάτων και κονδυλίων που καταβλήθηκαν ».

Κύριε Υπουργέ,

Σε σχετικές αναρτήσεις στο διαδίκτυο, έπειτα από δημοσιογραφική έρευνα η οποία βασίσθηκε σε επίσημες καταγραφές της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ αναφέρεται ότι παρατηρούνται μεγάλες αποκλίσεις ως προς των αριθμό των παρασχεθέντων ημερήσιων γευμάτων στους φιλοξενούμενους πρόσφυγες και παράτυπους μετανάστες στα κέντρα φιλοξενίας των νησιών μας και των ποσών που καταβλήθηκαν για αυτά από τα χρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά κονδύλια .

Στις 24 Ιουλίου 2015, ενώ είχε ξεσπάσει η προσφυγική κρίση και πριν αναλάβει το υπουργείο Εθνικής Άμυνας τη σίτιση των hotspots. Λίγο καιρό μετά, τον Φεβρουάριο του 2016 το υπουργείο ανέλαβε τη σίτιση των προσφύγων και των μεταναστών στα κέντρα υποδοχής. Σημειώνεται ότι τα κονδύλια με τα οποία πληρώνονται τα γεύματα είναι ευρωπαϊκά. Κατά την περίοδο του 2018 εντοπίστηκε το πάρτι με τα συσσίτια και το ευρωπαϊκό χρήμα στις δομές της Μόριας, της Χίου και της Σάμου. Τον Οκτώβριο του 2018, διακηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοικτός διαγωνισμός για την τροφοδοσία των κέντρων σε Λέσβο, Σάμο, Χίο, Κω και Λέρο, για χρονικό διάστημα ενός έτους. Στις 5 Ιουλίου 2019, δύο ημέρες πριν από τις εκλογές, εγκρίθηκαν και κατακυρώθηκαν τα αποτελέσματα της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάδειξη αναδόχων σε Χίο, Κω και Λέρο.

Τη σίτιση του κέντρου στη Χίο ανέλαβαν εταιρείες οι οποίες είχαν την τροφοδοσία της Λέσβου και της Χίου στη διάρκεια του 2018, ενώ στην Κω, η μία από τις δύο εταιρείες που ανέλαβαν, τροφοδοτούσε τη Σάμο κατά την περίοδο των μεγάλων αποκλίσεων.

Πιο συγκεκριμένα, δημοσιεύματα και αναρτήσεις αναφέρουν τα εξής : « Σύμφωνα με τις καταγραφές της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, στη Μόρια, στις 20 Ιουνίου 2018, βρίσκονταν 6.000 φιλοξενούμενοι. Για την εβδομάδα 13 Ιουνίου με 20 Ιουνίου οι πληρωμές προς την κοινοπραξία εταιρειών catering που είχε κερδίσει την απευθείας ανάθεση σίτισης ήταν 330.834 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ). Η τιμή που είχε υποβάλει ως προσφορά η κοινοπραξία ήταν 5,01 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για τα γεύματα μίας ημέρας ενός μετανάστη. Από αυτά προκύπτει ότι πληρώθηκε φαγητό που θα μπορούσε να καλύψει 8.254 σιτιζόμενους, δηλαδή 2.250 παραπάνω απ' όσους είχαν καταγραφεί την τελευταία ημέρα της εβδομάδας τροφοδοσίας από την Ύπατη Αρμοστεία. Το παραπάνω κόστος του φαγητού, εάν υποθέσουμε ότι ο αριθμός των φιλοξενουμένων εκείνη την εβδομάδα ήταν περί τους 6.000, φτάνει τις 106.000 ευρώ για το επτάημερο

διάστημα από τις 13 Ιουνίου έως και τις 20 Ιουνίου 2018. Από την επόμενη ημέρα έως και το τέλος του μήνα, οι πληρωμές που έγιναν αφορούσαν 8.371 σιτιζομένους – το οποίο σημαίνει ότι ενδεχομένως συνεχίστηκαν οι παραγγελίες επιπλέον ποσοτήτων που κόστιζαν τουλάχιστον 100.000 ευρώ. Την ίδια χρονική περίοδο στο Βαθύ της Σάμου, στις 14 Ιουνίου 2018 η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ καταγράφει στα δελτία της την ύπαρξη 2.137 φιλοξενουμένων. Από στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας φαίνεται ότι για το φαγητό των προσφύγων και μεταναστών πληρώθηκαν 341.181 ευρώ για το χρονικό διάστημα από τις 6 Ιουνίου έως και τις 30 Ιουνίου 2018. Αυτό το ποσό για 25 ημέρες, με 5,01 ευρώ που ήταν η προσφορά για το κόστος της ημερήσιας μερίδας ανά μετανάστη που κέρδισε την απευθείας ανάθεση, αντιστοιχεί σε 2.724 φιλοξενούμενους. Η διαφορά μεταξύ της καταγραφής της Ύπατης Αρμοστείας και των μεταναστών για τους οποίους αγοράζονταν οι ποσότητες φαγητού ανέρχεται σε περίπου 600 ημερήσιες μερίδες. Για χρονικό διάστημα 25 ημερών η διαφορά αυτή αντιστοιχεί σε φαγητό αξίας σχεδόν 88.000 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ). Στη Χίο: Η καταγραφή της Ύπατης Αρμοστείας στις 9 Ιουλίου 2018 αναφέρει την ύπαρξη 1.896 φιλοξενουμένων στο κέντρο ΒΙΑΛ. Η απευθείας ανάθεση που πραγματοποιήθηκε για το διάστημα ολόκληρου του Ιουλίου (1-30) φαινόταν ότι αφορούσε 2.100 σιτισμένους. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας φαίνεται ότι πληρώθηκαν 315.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για ολόκληρο τον μήνα. Η ένωση εταιρειών που κέρδισε την απευθείας ανάθεση είχε κάνει προσφορά με 4,72 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για την ημερήσια μερίδα ανά μετανάστη. Κάνοντας τις πράξεις 315.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) διά 4,72 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) διά 31 ημέρες σίτισης, ίσον 2.152 σιτιζόμενοι. Η διαφορά φτάνει τις 50.000 ευρώ (με ΦΠΑ) για ολόκληρο το μήνα. Στις περισσότερες από τις απευθείας αναθέσεις και πληρωμές του ΥΠΕΘΑ με ευρωπαϊκό χρήμα εμφανίζονταν τιμές ανά ημερήσια μερίδα μετανάστη κοντά στα 5 ευρώ. Ωστόσο σε μία, τον Ιανουάριο του 2018 στη Χίο, εμφανίζονται πολύ χαμηλότερες τιμές, στα 3,12 ευρώ από εταιρεία τροφοδοσίας η οποία δραστηριοποιείται και στη τροφοδοσία του κέντρου της Μόριας. Εκείνη την περίοδο, στις 29 Ιανουαρίου 2018, η Ύπατη Αρμοστεία είχε καταμετρήσει περίπου 1.400 φιλοξενούμενους στο κέντρο ΒΙΑΛ της Χίου. Η διακήρυξη για την απευθείας ανάθεση εκείνη την περίοδο ανέφερε ότι επρόκειτο για 2.600 άτομα και ότι ο προϋπολογισμός για το έργο σίτισης ανέρχεται σε κάτι παραπάνω από 390.000 ευρώ. Τελικά όπως φαίνεται από τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας πληρώθηκαν στην εταιρεία catering 243.000 ευρώ, ένα ποσό που δεν κινεί υποψίες καθώς είναι αρκετά χαμηλότερο από τον προβλεπόμενο προϋπολογισμό. Όμως: με τιμή 3,12 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) ανά ημερήσια μερίδα ανά μετανάστη και πρόσφυγα, όταν πληρώνονται 243.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για χρονικό διάστημα ενός μήνα, αυτό σημαίνει ότι αγοράστηκαν ποσότητες για 2.500 σιτιζόμενους, αντί για 1.400 που είχαν καταγραφεί στο τέλος του μήνα από την Ύπατη Αρμοστεία. Το οποίο προκαλεί σοβαρότατα ερωτήματα σχετικά με την ξαφνική μείωση της τιμής και τους λόγους για τους οποίους έγινε. Επιπλέον, τι μπορεί να απέγιναν 1.100 μερίδες σε μία περίοδο που οι ροές ήταν σε ελεγχόμενα επίπεδα; Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, τον Ιανουάριο του 2018 κατέφθασαν στα νησιά του Αιγαίου 1.963 πρόσφυγες και μετανάστες, ενώ βάσει στατιστικών για το πρώτο 8μηνο του 2018, η Χίος ελάμβανε κατά μέσο όρο μόλις το 13% των ροών. Το οποίο σημαίνει ότι κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου ενδεχομένως να έφθασαν στο νησί 250-300 πρόσφυγες και μετανάστες – αύξηση η οποία δεν δικαιολογεί τη διαφορά των 1.100 παραπανίστιων ημερησίων μερίδων. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η χαμηλή τιμή στις ημερήσιες μερίδες συνεχίστηκε στη Χίο και τον Φεβρουάριο του 2018, στα 3 ευρώ, μόνο που αυτή τη φορά η προσφορά είχε γίνει από την ανταγωνίστρια εταιρεία αυτής που είχε αναλάβει την τροφοδοσία τον Ιανουάριο. Για τη σίτιση των μεταναστών και των προσφύγων αγοράστηκε κατά τη διάρκεια του μήνα φαγητό αξίας 191.000 ευρώ, και πάλι αρκετά χαμηλότερο ποσό τις 320.000 ευρώ που είχαν προϋπολογιστεί και αναγραφεί στη διακήρυξη για την απευθείας ανάθεση. Με την τιμή των 3 ευρώ ανά ημερήσια μερίδα και τα 191.000 ευρώ που τελικά πληρώθηκαν (και τα δύο ποσά χωρίς ΦΠΑ), προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια του

Φεβρουαρίου 2018 σιτιζόνταν κατά μέσο όρο πάνω από 2.190 άτομα την ημέρα. Η συγκεκριμένη απευθείας ανάθεση παρατάθηκε και για το πρώτο μισό του επόμενου μήνα, έως τις 14 Μαρτίου 2018.

Πάντως, στην καταμέτρηση της Ύπατης Αρμοστείας στις 15 Μαρτίου 2018, οι φιλοξενούμενοι στο κέντρο ΒΙΑΑ της Χίου ανέρχονταν σε 1.272, δηλαδή τουλάχιστον 100 λιγότεροι απ' όσους είχαν καταγραφεί τον Ιανουάριο.

Τα ίδια όσον αφορά το σκέλος της παράτασης παρατηρήθηκαν και στη Σάμο, με την διαφορά ότι εκεί στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν έγιναν τόσο χαμηλές προσφορές για τις ημερήσιες μερίδες. Στη διακήρυξη για την απευθείας ανάθεση σίτισης του Ιανουαρίου 2018 ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ήταν 409.000 ευρώ και αφορούσε έως και 2.800 σιτιζόμενους. Η καταγραφή της 26ης Ιανουαρίου από την Ύπατη Αρμοστεία έκανε λόγο για 1.689 φιλοξενούμενους στο κέντρο στο Βαθύ. Για τον Ιανουάριο τελικά πληρώθηκαν 395.000 ευρώ, με την ημερήσια μερίδα να στοιχίζει 5,01, το οποίο αντιστοιχεί στην καθημερινή σίτιση 2.463 ατόμων, 774 παραπάνω από αυτά που αναφέρονταν στην καταγραφή της Ύπατης Αρμοστείας στα τέλη του μήνα.

Περιλαμβάνοντας το ΦΠΑ, οι 774 επιπλέον ημερήσιες μερίδες κοστίζουν σε χρονικό διάστημα ενός μηνός περίπου 140.000 ευρώ. Τον Φεβρουάριο πληρώθηκαν για το φαγητό των φιλοξενούμενων 350.000 ευρώ με το ίδιο κόστος ανά ημερήσια μερίδα, ποσό που αντιστοιχούσε σε περίπου 2.490 σιτιζόμενους. Όμως η καταγραφή της Ύπατης Αρμοστείας την 1η Μαρτίου 2018 έδειχνε ότι στο κέντρο φιλοξενίας υπήρχαν 1.386 πρόσφυγες και μετανάστες, δηλαδή 300 λιγότεροι απ' ό,τι στις 26 Ιανουαρίου. Η απευθείας ανάθεση του Φεβρουαρίου, την οποία είχε κερδίσει η ίδια εταιρεία που τροφοδοτούσε το κέντρο και τον Ιανουάριο, παρατάθηκε 12 ημέρες μέσα στον Μάρτιο. Η παράταση αυτή δόθηκε για λόγους κατεπείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης «λαμβανομένων υπόψη και λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, που καθιστούν αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών» που προβλέπονται για την διεξαγωγή ανοικτού διαγωνισμού. Επιπλέον ελήφθησαν υπόψη μία σειρά προϋποθέσεων, όπως για παράδειγμα ότι το κόστος της παράτασης είναι κάτω από το 50% της προηγούμενης σύμβασης. Και έτσι συνεχίστηκε η τροφοδοσία από την ίδια εταιρεία που την είχε αναλάβει και τους προηγούμενους μήνες, με την ίδια ακριβώς τιμή ημερήσιας μερίδας.

Για τις 12 ημέρες παράτασης εντός του Μαρτίου πληρώθηκαν σχεδόν 138.000 ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν σε 2.295 σιτιζόμενους. Στην αρχή του συγκεκριμένου δωδεκαημέρου η καταγραφή της Ύπατης Αρμοστείας είχε μετρήσει τουλάχιστον 900 λιγότερους. Η αξία αυτών των επιπλέον μερίδων, εάν υποθέσει κανείς ότι δεν αυξήθηκε ο αριθμός των σιτιζομένων μέσα στο δωδεκάημερο, ξεπερνά τις 60.000 ευρώ με ΦΠΑ.»

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ :

1. Πως σχολιάζετε το παραπάνω δημοσίευμα και τα στοιχεία που παραιθέτει βασιζόμενο στις καταγραφές της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ ;
2. Ποιες ενέργειες και διαδικασίες έχει κινήσει το ΥΠΕΘΑ παράλληλα με την έρευνα που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Αρχή καταπολέμησης της απάτης (OLAF) για το θέμα αυτό ;
3. Πως σχολιάζετε τα γραφόμενα ότι : « στοιχεία πληρωμών από το υπουργείο Εθνικής Άμυνας προς τις εταιρείες τροφοδοσίας δείχνουν ότι σε αρκετές περιπτώσεις δαπανήθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ παραπάνω απ' όσα χρειαζόνταν για να σιτιστεί ο αριθμός των φιλοξενούμενων σε hotspots των νησιών, όπως αυτός καταγραφόταν από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.» ;

Ο Ερωτών βουλευτής

Κυριάκος Βελόπουλος